

Svet
Evropske unije

Bruselj, 30. junij 2023
(OR. en)

11151/23

ECOFIN 676
UEM 210
SOC 501
EMPL 352
COMPET 696
ENV 775
EDUC 288
RECH 320
ENER 411
JAI 922
GENDER 152
ANTIDISCRIM 146
JEUN 190
SAN 427

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	9846/1/23 REV 1
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 620 final
Zadeva:	PRIPOROČILO SVETA v zvezi z nacionalnim reformnim programom Avstrije za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Avstrije za leto 2023

V prilogi vam pošiljamo navedeni osnutek priporočila Sveta, o katerem sta razpravljala Svet in Evropski svet, temelji pa na predlogu Komisije COM(2023) 620 final.

PRIPOROČILO SVETA

z dne ...

v zvezi z nacionalnim reformnim programom Avstrije za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Avstrije za leto 2023

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹ ter zlasti člena 5(2)Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

---

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

- (1) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta², s katero je bil vzpostavljen mehanizem za okrevanje in odpornost (v nadaljnjem besedilu: mehanizem), je začela veljati 19. februarja 2021. Mehanizem državam članicam zagotavlja finančno podporo za izvajanje reform in naložb s pomočjo fiskalne spodbude, ki jo financira Unija. V skladu s prednostnimi nalogami evropskega semestra mehanizem prispeva h gospodarskemu in vključujočemu okrevanju ter izvajanju trajnostnih reform in naložb, ki spodbujajo rast, zlasti reform in naložb za promoviranje zelenega in digitalnega prehoda ter za povečanje odpornosti gospodarstev držav članic. Poleg tega prispeva h krepitvi javnih financ, spodbujanju rasti in ustvarjanja delovnih mest v srednje- in dolgoročnem obdobju, izboljševanju teritorialne kohezije v Uniji ter podpiranju nadaljnega izvajanja evropskega stebra socialnih pravic. V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 je bil najvišji finančni prispevek na državo članico v okviru mehanizma posodobljen 30. junija 2022.

---

² Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

- (2) Komisija je 22. novembra 2022 sprejela letni pregled trajnostne rasti za leto 2023, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2023. Evropski svet je 23. marca 2023 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda trajnostne rasti za leto 2023 v zvezi s štirimi razsežnostmi konkurenčne trajnostnosti. Komisija je 22. novembra 2022 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2023, v katerem Avstrije ni opredelila kot ene od držav članic, ki so jih morda prizadela neravnotežja ali za katere obstaja tveganje, da bi jih ta prizadela. Zato poglobljeni pregled ne bo potreben. Komisija je istega dne sprejela tudi mnenje o osnutku proračunskega načrta Avstrije za leto 2023. Poleg tega je sprejela priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja in predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2023, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic. Svet je priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja³ (v nadaljnjem besedilu: priporočilo o euroobmočju iz leta 2023) sprejel 16. maja 2023, 13. marca 2023 pa skupno poročilo o zaposlovanju.
- (3) Čeprav gospodarstva Unije izkazujejo izredno odpornost, geopolitične razmere še naprej negativno vplivajo nanje. Ob trdni podpori, ki jo Unija izkazuje Ukrajini, je ekonomsko- in socialnopolitična agenda Unije v kratkoročnem obdobju osredotočena na zmanjšanje negativnega učinka energetskih šokov na ranljiva gospodinjstva in podjetja, v srednjeročnem obdobju pa na nadaljnja prizadevanja za uresničitev zelenega in digitalnega prehoda, za podpiranje trajnostne in vključujoče rasti, za zaščito makroekonomske stabilnosti ter za povečanje odpornosti. Močan poudarek je tudi na povečanju konkurenčnosti in produktivnosti Unije.

---

³ Priporočilo Sveta z dne 16. maja 2023 o ekonomski politiki euroobmočja (UL C 180, 23.5.2023, str. 1).

- (4) Komisija je 1. februarja 2023 izdala sporočilo z naslovom „Industrijski načrt v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo“ (v nadaljnjem besedilu: industrijski načrt v okviru zelenega dogovora). Cilj industrijskega načrta v okviru zelenega dogovora je spodbuditi konkurenčnost neto ničelne industrije Unije in podpreti hiter prehod na podnebno nevtralnost. Načrt dopolnjuje tekoča prizadevanja v okviru evropskega zelenega dogovora in REPowerEU. Njegov cilj je tudi ustvariti bolj spodbudno okolje za povečanje proizvodne zmogljivosti Unije za neto ničelne tehnologije in izdelke, ki so potrebni za doseganje ambicioznih podnebnih ciljev Unije, ter zagotoviti dostop do ustreznih kritičnih surovin, vključno z diverzifikacijo virov, primernim izkoriščanjem geoloških virov v državah članicah in čim večjim recikliranjem surovin. Industrijski načrt v okviru zelenega dogovora temelji na štirih stebrih: predvidljivem in poenostavljenem regulativnem okolju, hitrejšem dostopu do financiranja, izboljšanju spretnosti ter odprti trgovini za odporne dobavne verige. Komisija je 16. marca 2023 objavila dodatno sporočilo z naslovom „Dolgoročna konkurenčnost EU: pogled v obdobje po letu 2030“, ki je sestavljeno na podlagi devetih dejavnikov, ki se medsebojno krepijo, in katerega cilj je oblikovati regulativni okvir, ki bo spodbujal rast. V njem so določene prednostne naloge politike, katerih cilj je dejavno zagotavljati strukturne izboljšave, dobro usmerjene naložbe in regulativne ukrepe za dolgoročno konkurenčnost Unije in njenih držav članic. Priporočila, navedena v nadaljevanju, pomagajo pri uresničevanju teh prednostnih nalog.

- (5) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se tudi v letu 2023 razvija v skladu z izvajanjem mehanizma. Za izpolnjevanje prednostnih nalog politik v okviru evropskega semestra je še vedno bistveno, da se v celoti izvajajo načrti za okrevanje in odpornost, saj so v njih obravnavana vsa zadevna specifična priporočila za države, izdana v zadnjih letih, ali znaten del teh priporočil. Specifična priporočila za države iz let 2019, 2020 in 2022 ostajajo enako relevantna tudi za načrte za okrevanje in odpornost, kot so bili dopolnjeni, posodobljeni ali spremenjeni v skladu s členi 14, 18 in 21 Uredbe (EU) 2021/241.
- (6) Cilj Uredbe (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ (v nadaljnjem besedilu: uredba REPowerEU), ki je bila sprejeta 27. februarja 2023, je čim prej postopno odpraviti odvisnost Unije od uvoza ruskih fosilnih goriv. To bo prispevalo k energetske varnosti in diverzifikaciji oskrbe Unije z energijo, hkrati pa povečalo uporabo energije iz obnovljivih virov, zmogljivosti za shranjevanje energije in energetske učinkovitost. Uredba REPowerEU državam članicam omogoča, da v svoje nacionalne načrte za okrevanje in odpornost vključijo novo poglavje REPowerEU za financiranje ključnih reform in naložb, ki bodo pomagale doseči cilje REPowerEU. Te reforme in naložbe bodo prispevale tudi h krepitvi konkurenčnosti neto ničelne industrije Unije, kot je opredeljena v industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora, ter obravnavale specifična priporočila za države v zvezi z energijo, izdana državam članicam v letu 2022 oziroma po potrebi v letu 2023. Uredba REPowerEU uvaja novo kategorijo nepovratne finančne podpore, ki je na voljo državam članicam za financiranje novih reform in naložb, povezanih z energijo, v okviru njihovih načrtov za okrevanje in odpornost.

---

⁴ Uredba (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2021/241 glede poglavij REPowerEU v načrtih za okrevanje in odpornost ter spremembi uredb (EU) št. 1303/2013, (EU) 2021/1060 in (EU) 2021/1755 ter Direktive 2003/87/ES (UL L 63, 28.2.2023, str. 1).

- (7) Komisija je 8. marca 2023 sprejela sporočilo s smernicami za fiskalno politiko za leto 2024 (v nadaljnjem besedilu: sporočilo z dne 8. marca 2023). Njegov cilj je podpreti države članice pri pripravi programov stabilnosti in konvergenčnih programov ter s tem okrepiti usklajevanje politik. Komisija je v njem spomnila, da bo splošna odstopna klavzula Pakta za stabilnost in rast deaktivirana konec leta 2023. Pozvala je, naj se v obdobju 2023–2024 vodijo fiskalne politike, ki bodo zagotavljale srednjeročno vzdržnost dolga in trajnostno povečanje potencialne rasti, države članice pa, naj v svojih programih stabilnosti in konvergenčnih programih za leto 2023 določijo, kako bodo njihovi fiskalni načrti zagotovili upoštevanje referenčne vrednosti v višini 3 % bruto domačega proizvoda (BDP) iz Pogodbe ter na srednji rok verodostojno in nadaljnje zmanjševanje dolga ali ohranjanje preudarne ravni dolga. Komisija je države članice tudi pozvala, naj postopno odpravijo nacionalne fiskalne ukrepe, uvedene za zaščito gospodinjstev in podjetij pred šokom zaradi cen energije, ter pri tem začnejo z najmanj ciljno usmerjenimi. Navedla je, da bi morale države članice podpirne ukrepe, če bi jih bilo treba ob vnovičnih pritiskih zaradi cen energije podaljšati, boljše ciljno usmeriti v ranljiva gospodinjstva in podjetja. Navedla je še, da bodo priporočila glede javnih financ kvantitativna in diferencirana ter oblikovana na podlagi neto primarnih odhodkov, kot je predlagala v sporočilu z dne 9. novembra 2022 o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU. Priporočila je, da bi morale vse države članice še naprej ščititi nacionalno financirane naložbe in zagotavljati učinkovito uporabo mehanizma in drugih sredstev Unije, zlasti v luči zelenega in digitalnega prehoda ter ciljev glede odpornosti. Komisija je navedla, da bo Svetu predlagala, naj spomladi 2024 na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 in v skladu z obstoječimi pravnimi določbami začne postopke v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju.

- (8) Komisija je 26. aprila 2023 predstavila zakonodajne predloge za izvedbo celovite reforme pravil Unije o ekonomskem upravljanju. Osrednji cilj predlogov je z reformami in naložbami okrepiti vzdržnost javnega dolga in spodbujati trajnostno in vključujočo rast v vseh državah članicah. Komisija se v svojih predlogih zavzema za izboljšanje nacionalne odgovornosti, poenostavitev okvira in premik k večji srednjeročni osredotočenosti, v povezavi z učinkovitim in skladnejšim izvrševanjem. V skladu s sklepi Sveta z dne 14. marca 2023 o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU je cilj zakonodajno delo zaključiti še v letu 2023.
- (9) Avstrija je 30. aprila 2021 v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost. Komisija je na podlagi člena 19 Uredbe (EU) 2021/241 ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost ob upoštevanju smernic za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi. Svet je 13. julija 2021 sprejel Izvedbeni sklep o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Avstrijo⁵. Izplačilo obrokov je pogojeno s sprejetjem sklepa Komisije v skladu s členom 24(5) Uredbe (EU) 2021/241, v katerem je navedeno, da je Avstrija zadovoljivo izpolnila ustrezne mejnike in cilje, določene v Izvedbenem sklepu Sveta. Zadovoljiva izpolnitev temelji na predpostavki, da doseženi prehodni mejniki in cilji niso bili izničeni.

---

⁵ ST 10159/2021 INIT; ST 10159/2021 COR 1; ST 10159/2021 ADD 1.

- (10) Avstrija je 26. aprila 2023 predložila nacionalni reformni program za leto 2023 in program stabilnosti za leto 2023 v skladu s členom 4(1) Uredbe (ES) št. 1466/97. Programa sta bila ocenjena skupaj, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost. V skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241 nacionalni reformni program za leto 2023 odraža tudi polletno poročanje Avstrije o napredku pri uresničevanju načrta za okrevanje in odpornost.
- (11) Komisija je 24. maja 2023 objavila poročilo o državi za Avstrijo za leto 2023. V njem je ocenila napredek Avstrije pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil za državo, ki jih je Svet sprejel med letoma 2019 in 2022, ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Avstriji. Na podlagi te analize so bile v poročilu o državi opredeljene vrzeli v zvezi z izzivi, ki jih načrt za okrevanje in odpornost ne obravnava ali jih obravnava le delno, pa tudi novi in nastajajoči izzivi. V njem je bil ocenjen tudi napredek Avstrije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic in pri doseganju krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja, spretnosti ter zmanjševanja revščine, pa tudi napredek pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov.

- (12) Glede na podatke, ki jih je potrdil Eurostat, se je primanjkljaj sektorja država v Avstriji zmanjšal s 5,8 % BDP v letu 2021 na 3,2 % v letu 2022, dolg sektorja država pa je z 82,3 % BDP konec leta 2021 padel na 78,4 % konec leta 2022. Komisija je 24. maja 2023 izdala poročilo na podlagi člena 126(3) Pogodbe. V njem je obravnavan proračunski položaj Avstrije, saj je njen primanjkljaj sektorja država v letu 2022 presegel referenčno vrednost 3 % BDP iz Pogodbe. V poročilu je bilo ugotovljeno, da je merilo glede primanjkljaja izpolnjeno. Komisija v skladu s sporočilom z dne 8. marca 2023 spomladi 2023 ni predlagala začetka novih postopkov v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Komisija je nato navedla, da bo Svetu predlagala, naj spomladi 2024 na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 začne postopke v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju. Avstrija bi morala to upoštevati pri izvrševanju proračuna za leto 2023 in pri pripravi osnutka proračunskega načrta za leto 2024.
- (13) Na saldo sektorja država so vplivali ukrepi fiskalne politike, sprejeti za ublažitev gospodarskega in socialnega učinka zvišanja cen energije. Leta 2022 so taki ukrepi fiskalne politike, ki zmanjšujejo prihodke, vključevali odlog uvedbe cene CO₂, znižanje dajatev na energijo in davčne olajšave za dnevne migrante, taki ukrepi fiskalne politike, ki povečujejo odhodke, pa so vključevali subvencije za stroške energije za podjetja, pavšalne transferje za gospodinjstva in neposredna plačila upokojencem. Stroški navedenih ukrepov so se delno izravnali z novimi davki na nepričakovane dobičke proizvajalcev in dobaviteljev energije. Komisija ocenjuje neto proračunske stroške navedenih ukrepov v letu 2022 na 1,5 % BDP. Na saldo sektorja država so vplivali tudi proračunski stroški zagotavljanja začasne zaščite razseljenim osebam iz Ukrajine, ki so v letu 2022 ocenjeni na 0,2 % BDP. Hkrati so se ocenjeni stroški začasnih nujnih ukrepov v zvezi s krizo zaradi COVID-19 zmanjšali s 4,3 % v letu 2021 na 0,8 % BDP v letu 2022.

- (14) Svet je 18. junija 2021 priporočil⁶, da Avstrija v letu 2022 ohrani spodbujevalno fiskalno naravnost, tudi zahvaljujoč spodbudi, ki jo zagotavlja mehanizem, in vztraja pri nacionalno financiranih naložbah.
- (15) Po ocenah Komisije je bila fiskalna naravnost⁷ v letu 2022 spodbujevalna in je znašala – 2,8 % BDP, kot je priporočil Svet. Poleg tega je Avstrija skladno s priporočilom Sveta okrevanje še naprej podpirala z naložbami, financiranimi iz mehanizma. Odhodki, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma in drugimi sredstvi Unije, so v letu 2022 znašali 0,2 % BDP (v letu 2021 pa 0,2 % BDP). Restriktiven učinek nacionalno financiranih naložb na fiskalno naravnost je znašal 0,1 odstotne točke⁸. Avstrija torej ni ohranila nacionalno financiranih naložb, kar ni v skladu s priporočilom Sveta. Hkrati je imela rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez novih ukrepov na strani prihodkov) ekspanziven učinek na fiskalno naravnost v višini 1,8 odstotne točke, Ta znaten ekspanzivni učinek je vključeval dodaten učinek ukrepov za ublažitev gospodarskega in socialnega učinka zvišanja cen energije (dodatni neto proračunski stroški v višini 1,5 % BDP) ter stroške zagotavljanja začasne zaščite razseljenim osebam iz Ukrajine (0,2 % BDP). Avstrija je zato zadostno nadzorovala rast nacionalno financiranih tekočih odhodkov.

---

⁶ Priporočilo Sveta z dne 18. junija 2021 z mnenjem Sveta o programu stabilnosti Avstrije za leto 2021 (UL C 304, 29.7.2021, str. 93).

⁷ Fiskalna naravnost se meri kot sprememba primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov), brez začasnih nujnih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19, vendar vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma in drugimi sredstvi Unije, glede na srednjeročno potencialno rast. Za več podrobnosti glej okvir 1 v fiskalnih statističnih tabelah.

⁸ Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva naj bi imele ekspanziven učinek v višini 0,9 odstotne točke BDP. Ta ekspanzivni učinek je v veliki meri posledica nakupa strateške rezerve plina v višini približno 0,8 % BDP.

- (16) Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije v programu stabilnosti za leto 2023 je v skladu s spomladansko napovedjo Komisije 2023. Vlada napoveduje, da bo realni BDP v letu 2023 zrasel za 0,3 %, v letu 2024 pa za 1,8 %. Za primerjavo: spomladanska napoved Komisije 2023 predvideva višjo realno rast BDP v višini 0,4 % v letu 2023, v letu 2024 pa nižjo realno rast BDP v višini 1,6 %, predvsem zaradi večjega prispevka zasebne potrošnje k rasti v letu 2023 in manjšega prispevka javne potrošnje k rasti v letu 2024.
- (17) Vlada v programu stabilnosti za leto 2023 pričakuje, da bo delež primanjkljaja sektorja država v letu 2023 ostal na ravni 3,2 % BDP. Glede na program stabilnosti za leto 2023 naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP zmanjšal z 78,4 % konec leta 2022 na 77,0 % konec leta 2023. V spomladanski napovedi Komisije 2023 je za leto 2023 predviden javnofinančni primanjkljaj v višini 2,4 % BDP. To je manj od primanjkljaja, predvidenega v programu za stabilnost za leto 2023, predvsem zaradi razlik v pričakovanjih glede vpliva nekaterih ukrepov, povezanih z energijo, na proračun, zlasti v zvezi s subvencijami za energijo za podjetja. Spomladanska napoved Komisije 2023 predvideva manjši dolg sektorja država kot odstotek BDP, in sicer v višini 75,4 % BDP konec leta 2023. Razlika je posledica razlike v pričakovanem javnofinančnem primanjkljaju.

(18) Pričakuje se, da bodo na saldo sektorja država v letu 2023 še naprej vplivali ukrepi, sprejeti za ublažitev gospodarskega in socialnega učinka zvišanja cen energije. Ti vključujejo ukrepe, ki so bili podaljšani od leta 2022 (zlasti zaviranje cen električne energije), in nove ukrepe, kot je nova shema subvencij za stroške energije za podjetja. Stroški navedenih ukrepov se še naprej delno izravnavajo z davki na nepričakovane dobičke dobaviteljev energije. Glede na spomladansko napoved Komisije 2023 naj bi neto proračunski stroški podpornih ukrepov v letu 2023 ob upoštevanju navedenih prihodkov znašali 1,8 % BDP⁹. Zdi se, da večina ukrepov v letu 2023 ni usmerjena v najranljivejša gospodinjstva ali podjetja ter ne ohranja v celoti cenovnega signala za zmanjšanje povpraševanja po energiji in povečanje energetske učinkovitosti. Zato je znesek ciljno usmerjenih podpornih ukrepov, ki ga je treba upoštevati pri oceni skladnosti s Priporočilom Sveta z dne 12. julija 2022¹⁰, v spomladanski napovedi Komisije 2023 ocenjen na 0,4 % BDP v letu 2023 (v primerjavi z 0,2 % BDP v letu 2022). Pričakuje se tudi, da bo saldo sektorja država v letu 2023 izkoristil postopno odpravo začasnih nujnih ukrepov v zvezi s krizo zaradi COVID-19, ki so bili ocenjeni na 0,8 % BDP

---

⁹ Podatki predstavljajo raven letnih proračunskih stroškov navedenih ukrepov, vključno s tekočimi prihodki in odhodki ter po potrebi ukrepi v zvezi z naložbami v osnovna sredstva.

¹⁰ Priporočilo Sveta z dne 12. julija 2022 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Avstrije za leto 2022 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Avstrije za leto 2022 (UL C 334, 1.9.2022, str. 162).

- (19) V svojem priporočilu je Svet 12. julija 2022 Avstriji priporočil, naj sprejme ukrepe za zagotovitev, da bo v letu 2023 rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov v skladu s splošno nevtralno naravnostjo politike¹¹, ob upoštevanju nadaljnje začasne in ciljno usmerjene podpore gospodinjstvom in podjetjem, ki so najbolj ranljiva za povišanja cen energije, ter ljudem, ki bežijo iz Ukrajine. Avstrija bi morala biti pripravljena prilagoditi trenutno porabo spreminjajočim se razmeram. Avstriji je bilo priporočeno tudi, naj razširi javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetske varnost, ob upoštevanju pobude REPowerEU, med drugim tudi z uporabo mehanizma in drugih sredstev Unije.

---

¹¹ Glede na spomladansko napoved Komisije 2023 je potencialna rast BDP Avstrije, ki se uporablja za merjenje fiskalne naravnosti, srednjeročno (10-letno povprečno) nominalno ocenjena na 8,6 %.

- (20) V letu 2023 naj bi bila fiskalna naravnost glede na spomladansko napoved Komisije 2023 restriktivna (+1,0 % BDP) ob visoki inflaciji. To sledi ekspanzivni fiskalni naravnosti v letu 2022 (-2,8 % BDP). Rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov) naj bi imela v letu 2023 restriktiven učinek na fiskalno naravnost v višini 0,3 % odstotne točke. V to je vključeno zvišanje stroškov ciljno usmerjenih podpornih ukrepov za gospodinjstva in podjetja, ki so najbolj ranljiva za povišanje cen energije, za 0,2 % BDP. Napovedana rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov je torej v skladu s Priporočilom Sveta z dne 12. julija 2022. Odhodki, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma in drugimi sredstvi Unije, naj bi v letu 2023 znašali 0,3 % BDP, ekspanziven učinek nacionalno financiranih naložb na fiskalno naravnost pa naj bi znašal 0,1 odstotne točke. Zato Avstrija načrtuje financiranje dodatnih naložb prek mehanizma in drugih sredstev Unije, ohranile pa naj bi se nacionalno financirane naložbe.¹² Načrtuje financiranje javnih naložb za zeleni in digitalni prehod ter energetska varnost, kot so sodelovanje v pomembnem projektu skupnega evropskega interesa za mikroelektroniko in povezljivost, digitalizacija malih in srednjih podjetij ter javne uprave, pa tudi zamenjava ogrevalnih sistemov, ki se delno financirajo iz mehanizma in drugih sredstev Unije.
- (21) Glede na program stabilnosti za leto 2023 naj bi se primanjkljaj sektorja država v letu 2024 zmanjšal na 1,6 % BDP. Zmanjšanje v letu 2024 je predvsem posledica postopne odprave ukrepov, povezanih z energijo. Glede na program stabilnosti za leto 2023 se pričakuje, da se bo dolg sektorja država kot odstotek BDP konec leta 2024 zmanjšal na 75,1 %. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, spomladanska napoved Komisije 2023 v letu 2024 predvideva javnofinančni primanjkljaj v višini 1,3 % BDP. To je podobno primanjkljaju, predvidenemu v programu stabilnosti za leto 2023. Spomladanska napoved Komisije 2023 predvideva manjši dolg sektorja država kot odstotek BDP, in sicer v višini 73,3 % BDP konec leta 2024.

---

¹² Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva naj bi imele restriktiven učinek v višini 0,9 odstotne točke BDP. Ta restriktivni učinek je posledica nakupa strateške rezerve plina v letu 2022.

- (22) Ob predpostavki, da se bodo cene energije še naprej zniževale, je v programu stabilnosti za leto 2023 predvideno postopno opuščanje skoraj vseh energetskega podpornih ukrepov v letu 2024. Tudi Komisija predvideva skoraj popolno postopno odpravo energetskega podpornih ukrepov (neto stroški v višini 0,1 % BDP v letu 2024). Te ocene temeljijo na predpostavki, da se cene energije ne bodo ponovno povišale.
- (23) Uredba (ES) št. 1466/97 poziva k letnemu izboljšanju strukturnega proračunskega salda v smeri srednjeročnega proračunskega cilja, pri čemer je referenčno merilo 0,5 % BDP¹³. Ob upoštevanju pomislekov, povezanih z vzdržnostjo javnih financ, bi bilo po mnenju Komisije ustrezno, da se za leto 2024 strukturni saldo izboljša za vsaj 0,3 % BDP. Za zagotovitev takega izboljšanja in v skladu z metodologijo Komisije rast neto nacionalno financiranih primarnih odhodkov¹⁴ v letu 2024 ne bi smela preseči 4,6 %, kot je izraženo v tem priporočilu. Hkrati bi bilo treba postopoma odpraviti preostale energetske podporne ukrepe (ki jih Komisija trenutno ocenjuje na 1,8 % BDP v letu 2023), odvisno od razvoja energetskega trga in začevši z najmanj ciljno usmerjenimi ukrepi, s tem povezane prihranke pa bi bilo treba uporabiti za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Po ocenah Komisije bi to privedlo do rasti neto primarnih odhodkov pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti za leto 2024.
- (24) Ob predpostavki nespremenjenih politik spomladanska napoved Komisije 2023 predvideva, da se bodo neto nacionalno financirani primarni odhodki v letu 2024 povečali za 4,0 %, kar je pod priporočeno stopnjo rasti. Prilagoditev, predvidena v napovedi Komisije, je manjša od prihrankov zaradi postopne popolne odprave energetskega podpornih ukrepov, in sicer zaradi odhodkov, ki so odvisni od gibanja inflacije v letu 2023, na primer odhodkov za pokojnine, sredstev za zaposlene in nekaterih socialnih prejemkov, pa tudi zaradi nekaterih energetskega ukrepov, ki še niso bili postopno odpravljeni.

---

¹³ Člen 5 Uredbe (ES) št. 1466/97 zahteva tudi prilagoditev v višini več kot 0,5 % BDP za države članice, katerih javni dolg presega 60 % BDP ali ki imajo izrazitejša tveganja za vzdržnost dolga.

¹⁴ Neto primarni odhodki so opredeljeni kot nacionalno financirani odhodki brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov ter brez odhodkov za obresti in odhodkov za ciklično brezposelnost.

- (25) Glede na program stabilnosti za leto 2023 naj bi se javne naložbe zmanjšale s 3,5 % BDP v letu 2023 na 3,4 % BDP v letu 2024. Manjše naložbe odražajo manjše nacionalno financirane naložbe.
- (26) V programu stabilnosti za leto 2023 je opisana srednjeročna fiskalna usmeritev do leta 2026. V skladu s programom stabilnosti za leto 2023 naj bi se primanjkljaj sektorja država postopno zmanjšal na 1,4 % BDP v letu 2025 in na 1,3 % do leta 2026. Primanjkljaj sektorja država naj bi zato v programskem obdobju ostal pod 3 % BDP. Glede na program stabilnosti za leto 2023 naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP zmanjšal s 75,1 % konec leta 2024 na 71,4 % do konca leta 2026. Avstrija se srečuje s srednjimi tveganji za dolgoročno vzdržnost javnih financ, ki so predvsem posledica proračunskih pritiskov zaradi staranja prebivalstva (to vključuje zlasti vse večje odhodke za dolgotrajno oskrbo in zdravstveno varstvo) in večjega dolga zaradi ukrepov za obravnavanje gospodarskih in socialnih posledic krize zaradi COVID-19 ter energetske krize. Sektorja dolgotrajne oskrbe in zdravstvenega varstva se soočata tudi s pomanjkanjem delovne sile, ki je deloma povezano z neprivlačnostjo dela v teh sektorjih. Nedavno uvedeni sveženj reform na področju oskrbe za rešitev pomanjkanja delovne sile, s katerim se oskrbovalcem kratkoročno zvišujejo plače in zagotavljajo transferji, je dober korak k povečanju privlačnosti poklica, vendar se bodo z njim povečali tudi fiskalni stroški. Leta 2021 je projektna skupina za dolgotrajno oskrbo predlagala ukrepe za izboljšanje ustreznosti oskrbe ob hkratnem ohranjanju vzdržnosti javnih financ. Ti ukrepi vključujejo vzpostavitev mehanizma usklajenega nadzora z jasnimi odgovornostmi na različnih ravneh upravljanja, ki bi pripomogel k izboljšanju kakovosti in primerljivosti javnofinančnih odhodkov, na primer z opredelitvijo enotnih načel za tarife za storitve dolgotrajne oskrbe. Priložnost za podporo izvajanju takega mehanizma so tekoča pogajanja o zveznem proračunskem okviru.

- (27) Zdravstveni sistem se je med pandemijo COVID-19 izkazal za odpornega. Vendar naj bi se odhodki za zdravstveno varstvo do leta 2070 povečali za 1,2 odstotne točke BDP. Poleg tega se preventivni ukrepi in ambulantno primarno zdravljenje še vedno premalo uporabljajo, številne zdravstvene storitve pa še naprej zagotavljajo bolnišnice, kar je drag in neučinkovit način zagotavljanja oskrbe. Načrt za okrevanje in odpornost bo prispeval h krepitvi ambulantnega primarnega zdravstvenega varstva, zlasti s podporo novim in obstoječim centrom za primarno zdravstveno varstvo na lokalni ravni. Vendar bo glede na pomisleke glede vzdržnosti javnih financ ključno zagotoviti, da bodo pacienti dosledno vodeni prek zdravstvenega sistema, tudi z zagotavljanjem, da se bo z večjo razpoložljivostjo storitev primarnega zdravstvenega varstva zmanjšala uporaba obstoječih bolnišničnih ali ambulantnih specialističnih zdravstvenih storitev.
- (28) Avstrijski proračunski okvir trenutno temelji na zapletenem sistemu medvladnih transferjev med zveznimi in regionalnimi organi, kar zagotavlja omejene spodbude za učinkovite javnofinančne odhodke. Zaradi nezadostne davčne avtonomije je financiranje odhodkov na zvezni ravni močno odvisno od tega sistema. Leta 2022 so prihodki zveznih dežel iz lastnih sredstev predstavljali le 7,2 % vseh javnih prihodkov¹⁵. Od odhodkov zveznih dežel in občin so hkrati delno odvisne bistvene storitve, kot so zdravstveno varstvo, otroško varstvo in naložbe v javni prevoz. Demografski razvoj in zeleni prehod dodatno povečujeta stroškovni pritisk na zvezne dežele in občine, pri čemer prihodki iz lastnih sredstev niso vezani na dinamiko odhodkov. Sedanji proračunski okvir je dovzeten za neučinkovitost in nezadostno preglednost, saj zamegljuje povezavo med davčnim bremenom in javnofinančnimi odhodki. Boljša uskladitev prihodkov iz lastnih sredstev z javno porabo na podcentralni ravni ter krepitev preglednosti in usklajevanja sta ključna za izboljšanje splošne kakovosti javnofinančnih odhodkov. S spodbujanjem regionalne davčne avtonomije z reformo sistema davka na nepremičnine bi bilo mogoče izboljšati fiskalni federalizem in celoten davčni sistem. Priložnost za napredek so tekoča pogajanja, ki so se začela konec leta 2022.

---

¹⁵ Ta številka se nanaša na podsektor 1312 po Evropskem sistemu računov 2010 (ESR).

(29) Še vedno obstajajo možnosti za davčno razbremenitev dela in prehod na vire prihodkov, ki so bolj naklonjeni rasti in vključujoči. Za davčni sistem je značilna velika obremenitev dela zaradi davkov na izplačane plače in prispevkov za socialno varnost, pri čemer zadnjenavedene plačujejo zaposleni in delodajalci. To ovira ustvarjanje delovnih mest in udeležbo na trgu dela, zlasti za osebe z nizkimi dohodki in prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu. Hkrati so drugi viri prihodkov, ki manj škodujejo pravični in trajnostni rasti, kot so okoljski davki ali davki na nepremičnine, celo ob upoštevanju nedavnih reform še vedno premalo izkoriščeni. Okolju škodljive subvencije ovirajo zeleni prehod. Nedavna okoljsko-socialna davčna reforma zagotavlja davčne olajšave za gospodinjstva in podjetja ter postavlja temelje za določanje cen emisij CO₂, ki niso vključene v sistem EU za trgovanje z emisijami (EU ETS). Poleg tega je samodejna indeksacija dohodnine z inflacijo pomembna reforma, ki s „hladnim napredovanjem“ močno omejuje povečanje davčnega bremena dohodnine za davkoplačevalce. Kljub temu strukturni izzivi ostajajo, pri čemer obstajajo možnosti za nadaljnje zmanjšanje obremenitve dela, da se spodbudita ustvarjanje delovnih mest in ponudba delovne sile, zlasti za osebe z nizkimi dohodki. Boljša uporaba davkov, ki bolj spodbujajo rast, bi lahko tudi pomagala ustvariti potreben prostor v proračunu in izboljšati pravičnost davčnega sistema.

- (30) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in merilom 2.2 iz Priloge V k Uredbi načrt za okrevanje in odpornost vključuje obsežen nabor reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in ki jih je treba izvesti do leta 2026. Hiter začetek izvajanja načrta je bistven zaradi začasne narave mehanizma, ki se bo izvajal do leta 2026. Avstrijski načrt za okrevanje in odpornost se dobro izvaja. Avstrija je predložila en zahtevek za plačilo, ki ustreza 44 mejnikom in ciljem iz načrta, skupno izplačilo pa je 20. aprila 2023 znašalo 700 milijonov EUR. Poleg tega, da je bil predložen prvi zahtevek za plačilo, je izvajanje načrta na dobri poti. Pričakuje se, da bo Avstrija predložila zahtevo za spremembo nekaterih ukrepov zaradi objektivnih okoliščin, kot so zvišanje cen in pomanjkanje v dobavni verigi. Pripravlja se tudi novo poglavje REPowerEU, pri čemer avstrijski organi tesno sodelujejo s službami Komisije, da bi ga predložili v kratkem. Hitra vključitev novega poglavja REPowerEU v načrt za okrevanje in odpornost bo omogočila financiranje dodatnih reform in naložb v podporo strateškim ciljem Avstrije na področju energije in zelenega prehoda. Sistematično in učinkovito vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev in drugih ustreznih deležnikov ostaja pomembno za uspešno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost ter drugih ekonomskih politik in politik zaposlovanja, ki presegajo načrt, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za celoten program politik.
- (31) Komisija je vse programske dokumente Avstrije za kohezijsko politiko odobrila leta 2022. Nadaljevanje hitrega izvajanja programov kohezijske politike ob dopolnjevanju in v sinergiji z načrtom za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, je ključnega pomena za doseg zelenega in digitalnega prehoda, povečanje gospodarske in socialne odpornosti ter zagotovitev uravnoteženega teritorialnega razvoja v Avstriji.

- (32) Poleg gospodarskih in socialnih izzivov, obravnavanih v načrtu za okrevanje in odpornost ter programih kohezijske politike, se Avstrija sooča z vrsto dodatnih izzivov, povezanih s trgom dela. Zaradi trdnega sistema socialne zaščite in obsežnih ukrepov politike je lahko omejila socialne posledice pandemije COVID-19. Dosega dobre rezultate v zvezi z večino vidikov evropskega stebra socialnih pravic, vendar nekateri izzivi še niso rešeni. Mednje spada zlasti premalo izkoriščen potencial žensk, nizko kvalificiranih delavcev, starejših delavcev in oseb z migrantskim ozadjem na trgu dela. To je še posebej problematično glede na pomanjkanje usposobljene delovne sile. S sprostitvijo neizkoriščenega potenciala teh skupin bi se lahko zmanjšal pritisk na avstrijski trg dela.
- (33) Čeprav je stopnja delovne aktivnosti žensk v Avstriji nad povprečjem Unije, ima država drugi največji delež žensk, zaposlenih za krajši delovni čas. Leta 2022 je bila več kot polovica Avstrijk zaposlena za krajši delovni čas, prav tako so ženske čezmerno zastopane v sektorjih z nižjimi plačami. To kaže, da je še veliko priložnosti za povečanje udeležbe žensk na trgu dela z zaposlitvijo s polnim delovnim časom. Vendar pa materam dejavnejšo udeležbo na trgu dela otežuje pomanjkanje cenovno dostopnega in visokokakovostnega otroškega varstva, zlasti na podeželju. Avstrija ima eno najnižjih stopenj formalnega varstva otrok, mlajših od treh let, v Uniji, saj je v formalno otroško varstvo vključenih le 28 % otrok te starosti. Za rešitev teh vprašanj je bistveno povečati ponudbo kakovostnega otroškega varstva z izboljšanjem standardov kakovosti in povečanjem razpoložljivosti ter spodbujati zaposlovanje s polnim delovnim časom, na primer z davčnimi spodbudami. Vključitev večjega števila žensk v zaposlitev s polnim delovnim časom bi lahko pripomogla tudi k odpravi vztrajno visoke plačne vrzeli med spoloma v Avstriji in visoke razlike v pokojninah med spoloma, hkrati pa bi se rešilo pomanjkanje delovne sile na trgu dela.

- (34) Še vedno obstajajo možnosti za izboljšanje vključevanja več prikrajšanih skupin, zlasti nizko usposobljenih delavcev in oseb z migrantskim ozadjem, na trg dela. Približno 45 % dolgotrajno brezposelnih v Avstriji je končalo največ nižjo srednjo šolo. Za osebe z migrantskim ozadjem je na splošno značilna bistveno manjša udeležba na trgu dela kot za prebivalce, rojene v Avstriji, prihodnje ravni dohodkov otrok pa v Avstriji pogosto določajo prihodki njihovih staršev. Čeprav načrt Avstrije za okrevanje in odpornost vključuje ukrepe za spodbujanje preusposabljanja in izpopolnjevanja nizko usposobljenih delavcev in dolgotrajno brezposelnih, ti ukrepi ne obravnavajo v celoti temeljne težave v zvezi z udeležbo oseb z migrantskim ozadjem in nizko usposobljenih delavcev. Da bi se prekinila vztrajna medgeneracijska povezava med rezultati izobraževanja staršev in njihovih otrok v Avstriji¹⁶, je bistveno povečati razpoložljivost visokokakovostne predšolske vzgoje, celodnevne šolanja in izboljšane digitalne infrastrukture. Za vključitev novih migrantov in drugih prikrajšanih skupin bi šole lahko zagotovile boljše individualno mentorstvo, jezikovni tečaji bi lahko postali dostopnejši, sistem vajeništva v Avstriji pa bi se lahko uporabljal učinkoviteje. Hkrati je bistveno zagotoviti zadostne možnosti za vseživljenjsko učenje, da bi zajeli prikrajšane skupine v vseh starostnih skupinah.
- (35) Obstajajo možnosti za izboljšanje udeležbe starejših delavcev, tj. oseb, starih od 55 do 64 let, na trgu dela. V zadnjem času se je dolgoročni trend povečevanja udeležbe starejših delavcev na trgu dela znatno upočasnil, splošna stopnja aktivnosti starejših delavcev pa je pod povprečjem Unije. Prilagajanje nalog zaposlenih njihovem delovnemu in življenjskemu ciklu ter upoštevanje potreb starajočih se posameznikov bosta vse pomembnejša za to, da bi starajoče se prebivalstvo dlje zadržali na trgu dela. Boljše spodbude za zvišanje dejanske upokojitvene starosti, kot so nižja obdavčitev dela ali nižji neplačni stroški dela za tiste, ki delajo dlje, bi prispevali k ublažitvi pomanjkanja na avstrijskem trgu dela.

---

¹⁶ Pregled izobraževanja in usposabljanja za leto 2022, ki ga je pripravila Evropska komisija – poročilo o državi za Avstrijo.

- (36) Ruska invazija na Ukrajino je razkrila ranljivost zanesljive oskrbe z energijo v Avstriji. Čeprav je Avstriji uspelo zmanjšati odvisnost od uvoza plina iz Rusije, ki se je leta 2022 zmanjšal na 57 % skupnega uvoza plina v primerjavi z 80 % leta 2021, je ta še vedno precej nad povprečjem Unije. Vlada je z namenom diverzifikacije energetskega vira uvedla finančne spodbude za podjetja za uvoz plina iz neruskih virov, leta 2022 pa je vzpostavila strateško zalogo plina. Kljub temu se Avstrija še vedno srečuje z velikimi izzivi pri zagotavljanju energetske varnosti. Država še vedno ni jasno opredelila kratkoročne poti do popolne ločitve od uvoza ruskega plina. Poleg tega so možnosti za proizvodnjo in distribucijo plinov iz obnovljivih virov, kot je vodik, še vedno premalo izkoriščene, zlasti v sektorjih in regijah, ki so izpostavljeni motnjam v oskrbi.
- (37) Leta 2021 je delež energije iz obnovljivih virov v Avstriji znašal 36 % končne porabe energije, kar je precej nad povprečjem Unije. Da bi Avstrija dosegla podnebne cilje, ki vključujejo doseganje podnebne nevtralnosti do leta 2040, mora ta delež še povečati. Z aktom o širitvi obnovljivih virov energije iz leta 2021, tj. reformo, vključeno v načrt za okrepanje in odpornost, je bil vzpostavljen okvir, ki bo pomagal povečati delež energije iz obnovljivih virov v porabi električne energije. Cilj reforme je do leta 2030 doseči zmogljivost za letno proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov v višini 27 TWh, ki bo prispevala k cilju države, da do leta 2030 doseže 100-odstotno porabo električne energije iz obnovljivih virov in preseže 81-odstotni delež iz leta 2020. Vendar se pri nadaljnji širitvi obnovljivih virov energije še vedno pojavljajo izzivi, kot so dolgotrajnost postopkov prostorskega načrtovanja in izdaje dovoljenj, zapletena delitev pristojnosti med zvezno in regionalno vlado ter kadrovske težave v upravi. Avstrija je naredila prvi korak z uvedbo bolj racionalizirane presoje vplivov na okolje za projekte na področju energije iz obnovljivih virov. Poleg tega bi lahko določanje namembnosti zemljišč bolje uskladila s svojimi cilji zelenega prehoda, rešila kadrovske težave in povečala naložbe v omrežno infrastrukturo, na primer za shranjevanje, distribucijo in prenos. Za širitev energije iz obnovljivih virov bi bila koristna tudi vzpostavitev namenskih območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije (zlasti vetrne energije) s kratkimi in enostavnimi postopki za izdajo dovoljenj ter priznanje energije iz obnovljivih virov kot prevladujočega javnega interesa v skladu z ambicioznejšimi cilji glede energije iz obnovljivih virov iz svežnja „Pripravljeni na 55“ in načrta REPowerEU. Prav tako bi se lahko nadalje preučili dodatni viri energije iz obnovljivih virov, kot je geotermalna energija.

(38) Poraba zemeljskega plina v Avstriji se je v obdobju od avgusta 2022 do marca 2023 zmanjšala za 19 % v primerjavi s povprečno porabo plina v istem obdobju v predhodnih petih letih, s čimer je bil presežen cilj 15-odstotnega zmanjšanja. Avstrija bi lahko nadaljevala prizadevanja za začasno zmanjšanje povpraševanja po plinu do 31. marca 2024 v skladu z Uredbo Sveta (EU) 2022/1369¹⁷. Poleg tega bi se s povečanjem ravni ambicij v zvezi z energetske učinkovitostjo v stavbnem in proizvodnem sektorju zmanjšala odvisnost od fosilnih goriv. Avstrija je v dolgoročni strategiji prenove določila jasne mejnike za leto 2050 in si prizadeva za 80-odstotno razogljichenje svojega stavbnega fonda. Cilj načrta za okrevanje in odpornost je tudi postopna odprava kotlov na fosilna goriva v stavbnem sektorju in njihova nadomestitev s tehnologijo za ogrevanje z energijo iz obnovljivih virov ali daljinskim ogrevanjem. Vendar cilji Avstrije glede energetske učinkovitosti do leta 2030 niso dovolj ambiciozni, da bi izpolnila cilje svežnja „Pripravljeni na 55“ in načrta REPowerEU. To vprašanje naj bi se obravnavalo z novim zakonom o energetske učinkovitosti, ki se pričakuje leta 2023 in katerega cilj je, da se poraba končne energije do leta 2030 zmanjša za 18 %. Na splošno bo bistveno, da Avstrija pospeši naložbe v celovito energetske prenovo stavb, ogrevanje z energijo iz fosilnih goriv nadomesti z ogrevanjem z energijo iz obnovljivih virov ter bolje upravlja porabo energije z digitalizacijo javnih storitev (npr. s pametnimi števcji in termostati). Poleg tega bo ključno, da se pospeši toplotna prenova stavb, ki trenutno poteka počasi. Za obravnavo tega vprašanja bo ključno pravočasno izvajanje zakona o ogrevanju z obnovljivimi viri energije, tj. vodilne reforme iz načrta Avstrije za okrevanje in odpornost.

---

¹⁷ Uredba Sveta (EU) 2022/1369 z dne 5. avgusta 2022 o usklajenih ukrepih za zmanjšanje povpraševanja po plinu (UL L 206, 8.8.2022, str. 1).

- (39) Začetek zelenega prehoda bo vključeval tudi zmanjšanje emisij v več sektorjih, zlasti tistih, ki izhajajo iz prometa, saj imajo ti sektorji velike možnosti za zmanjšanje emisij. Avstrija je trenutno pomembna tranzitna država za čezalpski cestni tovorni promet. Kljub več naložbam v trajnostni promet v okviru avstrijskega načrta za okrevanje in odpornost bosta za doseganje podnebne nevtralnosti bistvena nadaljnje zmanjšanje emisij, povezanih s prometom, in hkratno odpravljanje prometne revščine. Ključni bodo tudi razvoj dodatnih rešitev na področju prometa, kot je povezovanje zadnjega dela poti, in alternative uporabi avtomobila.
- (40) Pomanjkanje delovne sile in spretnosti v sektorjih in poklicih, ki so ključni za zeleni prehod, med drugim v proizvodnji ter pri namestitvi in vzdrževanju neto ničelnih tehnologij, je ovira pri prehodu na neto ničelno gospodarstvo. Visokokakovostni sistemi izobraževanja in usposabljanja, ki se odzivajo na spreminjajoče se potrebe trga dela, ter ciljno usmerjeni ukrepi izpopolnjevanja in preusposabljanja so ključni za zmanjšanje pomanjkanja spretnosti ter spodbujanje vključevanja in prerazporejanja delovne sile. Da bi se sprostila neizkoriščena ponudba delovne sile, morajo biti ti ukrepi dostopni, zlasti za posameznike ter v sektorjih in regijah, ki jih bo zeleni prehod najbolj prizadel. Leta 2022 se je v zvezi z Avstrijo poročalo o pomanjkanju delovne sile za 17 poklicev, za katere so potrebne posebne spretnosti ali znanja za zeleni prehod, vključno z gradbenimi inženirji, krovci in strojnimi inženirji. Avstrija je v okviru svojega „glavnega načrta za zelena delovna mesta“ uvedla platformo za zelena delovna mesta, ki naj bi pomagala usklajevati povpraševanje po delovni sili in njeno ponudbo. Izvajanje tega glavnega načrta bo ključno za zagotovitev pravočasnega prehoda na zeleno gospodarstvo. V svojem akcijskem načrtu za pravični prehod na področju usposabljanja in preusposabljanja je Avstrija določila ukrepe za povečanje ponudbe kvalificirane delovne sile v sektorju energije iz obnovljivih virov, za spodbujanje izpopolnjevanja delovne sile in za izboljšanje izobraževalnih standardov.

- (41) Svet je ob upoštevanju ocene Komisije preučil program stabilnosti za leto 2023, njegovo mnenje¹⁸ pa je izraženo v priporočilu 1.
- (42) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet priporočil, da države članice euroobmočja tudi prek svojih načrtov za okrevanje in odpornost ukrepajo tako, da (i) v letu 2023 ohranijo vzdržnost dolga in se vzdržijo širše osnovane podpore agregatnemu povpraševanju, bolj ciljno usmerijo fiskalne ukrepe, sprejete za ublažitev učinka visokih cen energije, ter razmislijo o ustreznih načinih za postopno odpravo podpore, ko se bodo pritiski na cene energije zmanjšali; (ii) ohranijo visoko raven javnih naložb in spodbujajo zasebne naložbe za podporo zelenemu in digitalnemu prehodu; (iii) podprejo razvoj plač, ki blaži izgubo kupne moči, hkrati pa omejuje sekundarne učinke na inflacijo, nadalje izboljšajo aktivne politike trga dela in poskušajo odpraviti pomanjkanje spretnosti; (iv) izboljšajo poslovno okolje in zagotovijo, da bo energetska podpora podjetjem stroškovno učinkovita,časna in usmerjena na podjetja, ki so sposobna preživeti, ter da ohranja spodbude za zeleni prehod, ter (v) ohranijo -makrofinančno stabilnost in spremljajo tveganja, pri tem pa nadaljujejo delo za dokončanje bančne unije. Kar zadeva Avstrijo, priporočila 1, 2, 3 in 4 prispevajo k izvajanju prvega, drugega in tretjega priporočila iz priporočila glede euroobmočja za leto 2023 –

---

¹⁸ V skladu s členom 5(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97.

PRIPOROČA, da Avstrija v letih 2023 in 2024 ukrepa tako, da:

1. v letih 2023 in 2024 čim prej postopoma odpravi veljavne izredne energetske podpirne ukrepe, pri čemer uporabi s tem povezane prihranke za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Če bodo zaradi ponovnih zvišanj cen energije potrebni novi ali nadaljnji podporni ukrepi, zagotovi, da bodo ti podporni ukrepi usmerjeni v zaščito ranljivih gospodinjstev in podjetij, da bodo fiskalno vzdržni in da bodo ohranili spodbude za varčevanje z energijo;

zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejitvijo nominalnega povečanja nacionalno financiranih neto primarnih odhodkov v letu 2024 na največ 4,6 %¹⁹;

ohrani nacionalno financirane javne naložbe in zagotovi učinkovito črpanje nepovratnih sredstev iz mehanizma in drugih sredstev Unije, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda;

v obdobju po letu 2024 še naprej izvaja srednjeročno fiskalno strategijo postopne in vzdržne konsolidacije v kombinaciji z naložbami in reformami, ki spodbujajo večjo trajnostno rast, da bi dosegla preudaren srednjeročni fiskalni položaj;

zagotovi ustreznost in javnofinančno vzdržnost sistema dolgotrajne oskrbe ter javnofinančno vzdržnost sistema zdravstvenega varstva; poenostavi in racionalizira fiskalna razmerja in odgovornosti na vseh ravneh upravljanja ter uskladi odgovornosti za financiranje in porabo; izboljša davčno mešanico za podporo vključujoči in trajnostni rasti;

2. nadaljuje dosledno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost ter hitro dokonča poglavje REPowerEU, da bi se lahko čim prej začelo izvajati; nadaljuje hitro izvajanje programov kohezijske politike ob tesnem dopolnjevanju in v sinergiji z načrtom za okrevanje in odpornost;

---

¹⁹ Kar po ocenah ustreza letnemu izboljšanju strukturnega proračunskega salda za vsaj 0,3 % BDP za leto 2024, kot je opisano v uvodni izjavi 23.

3. spodbuja udeležbo žensk, med drugim z izboljšanjem kakovostnih storitev otroškega varstva, in starejših delavcev na trgu dela; izboljša rezultate na trgu dela za prikrajšane skupine, kot so nizko usposobljeni iskalci zaposlitve in osebe z migrantskim ozadjem, med drugim z zvišanjem ravni osnovnih spretnosti;
4. zmanjša splošno odvisnost od fosilnih goriv in diverzificira vire oskrbe s plinom za znatno zmanjšanje odvisnosti od Rusije; pospeši uvajanje energije iz obnovljivih virov in potrebne infrastrukture, zlasti s poenostavitvijo postopkov za izdajo dovoljenj in vzpostavitvijo namenskih območij za pospešeno uvajanje; izboljša energetske učinkovitost; zmanjša emisije, zlasti v prometnem sektorju; okrepi prizadevanja politik, namenjena zagotavljanju in pridobivanju spretnosti in kompetenc, potrebnih za zeleni prehod.

V Bruslju,

Za Svet

predsednik/predsednica
